

Foodvalley

KENSCHETS

- Contrast- en gradiëntrijk valleilandschap tussen de hoger gelegen stuwwallen van de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug
- Rijksstraatwegen van Oost naar West
- Afwisselend mozaïek- en landgoederenlandschap, agrarisch cultuurlandschap en sterk verstedelijkt landschap



OPGAVEN & KANSEN GROENBLAUW RAAMWERK

1. Robuuste groenblauwe dooradering Gelderse Vallei

De Gelderse Vallei is een transformatiegebied met voortgaande verstedelijking, een sterke vestiging van kenniscentra en bedrijven en een landbouwtransitie. Dit vraagt om een robuuste groenblauwe dooradering, waar natuur, landgoederen, beekdalen en +10% landschapselementen op agrarische gronden onderdeel van uitmaken. Onderdeel hiervan is het waarborgen en zo mogelijk terugbrengen van de vele groene landschapselementen. Met name daar waar bodem, ondergrond en erfgoed kansen bieden.

2. Landschapspark tussen stuwwalflanken

Zowel de vierhoek Wageningen-Ede-Rhenen-Veenendaal als het gebied Amersfoort-oost-Hoevelaken-Laak-Nijkerkerveen-Nijkerk kennen een grote stedelijke en recreatieve druk en vragen om goede balans met het omliggend landschap. Maak van deze gebieden een gebiedsgericht project met als doel de landschapsparken Ede-Veenendaal-Wageningen-Rhenen en Nijkerk-Amersfoort te realiseren. Hierbinnen worden zaken als landschapsherstel, recreatie, ecologie, erfgoed en water- en klimaatopgaven met elkaar verweven als 'groene long' en krachtige tegenhanger van de stedelijke druk. Tevens kan het creëren van deze groene recreatieve uitloopgebieden de recreatiedruk op bestaande natuurgebieden te ontlasten.

3. Behoud de openheid van de Gelderse Vallei van Rijn tot Randmeer

De noord-zuid gerichte vallei dient een bepaalde mate van landschappelijke openheid te behouden van Rijn tot Randmeer, in contrast met de beboste flanken en steden. Zet deze openheid in, in relatie tot zaken als meerlaagse veiligheid (wateropvang in lage delen), kwelnatuur en de voormalige inundatiegebieden van de Grebbelinie. Bewaar tevens de zichtlijnen op

Grebbeberg/Utrechtse Heuvelrug, Veluwemassief, Grebbelinie

4. Herstel de blauwe motor onder de Veluwe

De Veluwe bevat één van de grootste zoetwatervoorraden van Nederland. Om de toevoer van water vanuit deze voorraad in de toekomst te kunnen waarborgen, is het van belang de natuurlijke sponsfunctie van de Veluwe te herstellen. Verminder afstroom en verdamping door watergangen te verontdiepen of dempen en meer gemengd loofbos en moerassige gebieden (vennen, natte heide, beekdalen) te ontwikkelen.

5. Geef zorgvuldig vorm aan recreatie op de Veluwe

Met name aan de randen van de Veluwe en op de flank is een hoge recreatiedruk. Houdt hierbij rekening met de Recreatiezonering Veluwe en de landschappelijke kwaliteiten op het gebied van ruimte, landschap en erfgoed. Maak de archeologie (o.a. grafheuvels en celtic fields) beleefbaar.

6. Richt dorpsranden in als groenrood kantwerk

Veel woningbouw vindt langs de stads- en dorpsranden plaats. Zorg dat deze dorpsranden prettig worden ingericht als een groenrood kantwerk. Onder andere bij Ede, Veenendaal-deKlomp en Nijkerk zijn nu nog stadsranden die om betere landschappelijke inpassing vragen, aansluitend bij het lokale landschapstype.

7. Groene landschapswiggen tussen de kernen

Zorg actief voor het open houden van landschappelijke tussengebieden tussen de kernen door deze te behouden en ontwikkelen als groene wiggen. Benut deze groen wiggen ook om de groene noord-zuid landschapscorridor tussen Ede en Veenendaal te behouden en versterken.

8. Voorkom stedelijke 'plak' langs de snelwegen

De A1, A12, A28 en A30 hebben aantrekkingskracht voor bedrijven en het opwekken van duurzame energie. Zorg voor een inpassing binnen het robuuste groenblauwe raamwerk voor de Gelderse Vallei (zie 1.) en laat deze ontwikkelingen bijdragen aan de wegbeleving, waarbij zichtlijnen, snelwegpanorama's en groene wiggen geborgd blijven.

Disclaimer

Deze opgaven en kansen zijn opgesteld vanuit het oogpunt van behoud en herstel van het watersysteem, natuur- en landschap en erfgoed. Bij toepassing in de praktijk zal veelal een afweging met andere belangen en aspecten aan de orde zijn. Voor meer informatie en een uitgebreidere beschrijving van kansen en opgaven, zie www.gelderland.nl/streekgidsen --> gids: Veluwe, Gelderse Vallei

Achterhoek



KENSCHETS

- Kleinschalige cultuurlandschappen op zandgrond
- Dorpenlandschap bij uitstek, met aan de 'randen' enkele steden en stadjes
- Mozaïek aan grondgebruiksvormen, in een afwisselend decor van groene coulissen en open ruimtes
- Talrijke van oost naar west stromende, al dan niet gekanaliseerde, beken en weteringen
- Landgoederenzone Baakse Beek
- Nationaal landschap De Graafschap en Winterswijk

OPGAVEN & KANSEN GROENBLAUW RAAMWERK

1. Robuust beekdallandschap +100mm water bergen in de bodem

Klimaatadaptief waterbeheer biedt kansen voor en natuur en landschapsinclusieve ontwikkeling van het Achterhoekse beekdallandschap. Een grondige aanpak van het watersysteem moet zorgen voor een klimaatrobuust beekdallandschap dat +100mm water kan bergen in de bodem van de streek waarbij er minimaal tot niet meer wordt afgevoerd bij een teveel aan water. De waterbeheersopgave biedt tevens kansen voor versterking van de landgoederenzones. Aanpak van de beeksystemen draagt bij aan de aanpak van de droogteproblematiek, maar ook aan opvang van piekbuien, aan waterkwaliteit en natuurherstel. Dit beekdallandschap wordt een totaal ander landschap, van natte laagtes, drogere ruggen en smalle, ondiepe waterlopen, waarbij de ondergrond sturend is voor het (agrarisch) landgebruik.

2. Transitie naar natuurinclusieve landbouw

Ook hierbij geldt: de ondergrond (grondsoort, waterpeil) is sturend voor het (agrarisch) landgebruik. De +10% landschapselementen op agrarische gronden dragen bij aan het ecologisch herstel en versterken het karakter van de diverse landschapstypen. Met name op de zandlandschappen is een kleinschalig extensievere landbouw gepast, op de jonge heideontginningen is ruimte voor grootschaliger landbouw.

3. Laat de 'spons' weer werken!

Verbeter de sponswerking van de jonge heideontginningen. Zet hier in op een landschap dat water vasthoudt, een robuuste groene dooradering en andere

vormen van landbouw die zich verhoudt tot de schaal van het landschap en de sponswerking.

4. Regionaal landschapspark Oude IJsselstrangen Doetinchem

De omgeving van Doetinchem-Gaanderen-Terburg-Silvolde-Ulft vraagt om goede balans met het omliggend landschap. Creëer hier een gebiedsgericht project met als doel een regionaal landschapspark. Hierbinnen worden zaken als landschapsherstel, recreatie, ecologie, landbouw, energie erfgoed en water- en klimaatopgaven met elkaar verweven. Zet hierbij specifiek in op het vernatten van het natuurlijke rivierdal en de oude meanders, begrensd door de hogere gronden. Maak de fossiele meanders manifest als waterbuffer en natuur, verbindt de kernen met de IJssel middels waterfronten en routes, creëer groenblauwe geleidingszones tussen de woonwijken van Doetinchem en ontwikkel een aantrekkelijke doorgaande recreatieve route langs de Oude IJsseloevers. Versterk de cultuurhistorische kwaliteiten van (ijzer)industrieel erfgoed langs de Oude IJssel.

5. Bouw voort aan de Ecologische Verbindingszones

Bouw voort aan de Groene Ontwikkelzones (GO) op basis van de identiteit van het landschap, om zo de ecologische verbindingen tussen het bestaand Gelders Natuurnetwerk te vervoltooien.

6. Richt dorpsranden in als groenrood kantwerk

Als dorpenlandschap bij uitstek vindt veel woningbouw langs dorpsranden plaats. Behoud en versterk grote escomplexen als herkenbare open elementen binnen het dorpslandschap Achterhoek. Zorg dat dorpsranden prettig worden ingericht als een groenrood kantwerk. De meeste grotere dorpen (Doetinchem, Varsseveld, Lichtenvoorde, Groenlo) hebben enkele stadsranden die om betere landschappelijke inpassing vragen, Sluit deze inpassing aan bij het lokale landschapstype.

Disclaimer

Deze opgaven en kansen zijn opgesteld vanuit het oogpunt van behoud en herstel van het watersysteem, natuur- en landschap en erfgoed. Bij toepassing in de praktijk zal veelal een afweging met andere belangen en aspecten aan de orde zijn. Voor meer informatie en een uitgebreidere beschrijving van kansen en opgaven, zie www.gelderland.nl/streekgidsen --> gids: Achterhoek

Rivierenland

KENSCHETS

- Grootschalige Waal, romantische Rijn & Lek, lieflijke Linge en meanderende recreatieMaas
- Halfbesloten oeverwallen, open komgebieden en natuurlijke uiterwaarden
- Dijkenlandschap
- Nieuwe Hollandse Waterlinie



OPGAVEN & KANSEN GROENBLAUW RAAMWERK

1. Doorlopend Rivierklimaatpark in het winterbed

In het buitendijkse landschap is integraal riviermanagement van allergeen belang. Combineer hoogwaterveiligheid met passende functies voor de uiterwaarden buitendijks, zoals natuurontwikkeling en extensieve recreatie, en goede verbindingen met het binnendijkse landschap en kernen. Ook watererfgoed en de dijken zelf als recreatieve dragers zijn hierbij van belang. Onderdeel hiervan is het beter inpassen van recreatiegebieden als Den Ham en Eiland van Maurik. Zie hiertoe uitwerkingen in de Streekgids. Versterk de identiteit van het gebied door het zichtbaar en beleefbaar maken van verdwenen kasteelplaatsen en ander erfgoed.

2. Landschapspark Tiel-Geldermalsen

Het gebied Tiel-Geldermalsen heeft een stedelijke en recreatieve druk en vraagt om goede balans met het omliggend landschap. Creëer hier door middel van een gebiedsgericht project een landschapspark. Hierbinnen worden zaken als landschapsherstel, recreatie, landbouw, ecologie, erfgoed en water- en klimaatopgaven met elkaar verweven. Zet de meanderende Linge in als breed doorgaande groenblauwe structuur, creëer diverse complementaire delen met onderscheidende identiteit. Zorg voor verbindingen tussen de kernen en de delen. Geef de kernen een gezicht aan de Linge en bezie de kruisingen van de A15 als ontwerpogave.

3. Robuust groenblauw raamwerk voor de kommen

Zet in op een robuust groenblauw raamwerk voor de kommen, passend bij het lokale landschap van weteringen, sloten en bosjes. Stem hierbinnen

landgebruik af op de ondergrond. Houd rekening met delen met waardevolle openheid.

4. Groene landschapswiggen tussen de oeverwalkernen

De dorpen, van oudsher gelegen op de hoger gelegen oeverwallen, dreigen -zeker bij bodemgestuurd bouwen- aan elkaar te groeien. Zorg actief voor het open houden van landschappelijke tussengebieden tussen de kernen door deze te behouden en te ontwikkelen als groene wiggen.

5. Oeverwal: Toekomstbestendige fruit- & laanbomensector

Maak deze sector toekomstbestendig: landschappelijk goed ingepast, afgestemd op de draagkracht van het water- en bodemsysteem.

6. Nieuwe Hollandse Waterlinie

Behoud door ontwikkeling van het UNESCO-werelderfgoed NHW door duurzaam waterbeheer en landbouwtransitie, behoud van openheid en landschappelijke waarden en een versterkte recreatieve beleving.

7. Stem zon en wind robuust af op het grootschalige karakter van het rivierenlandschap

Denk hierbij aan lange lijnen of grote eenheden en een inpassing die aansluit bij het landschappelijk karakter.

8. Voorkom lintvorming langs de infrastructuur

De aanwezigheid van de A15 en A2 heeft aantrekkingskracht voor bedrijvigheid en het opwekken van duurzame energie. Zorg voor een inpassing binnen het robuuste groenblauwe raamwerk en laat deze ontwikkelingen bijdragen aan de wegbeleving, waarbij zichtlijnen, snelwegpanorama's en groene wiggen geborgd blijven.

Disclaimer

Deze opgaven en kansen zijn opgesteld vanuit het oogpunt van behoud en herstel van het watersysteem, natuur- en landschap en erfgoed. Bij toepassing in de praktijk zal veelal een afweging met andere belangen en aspecten aan de orde zijn. Voor meer informatie en een uitgebreidere beschrijving van kansen en opgaven, zie www.gelderland.nl/streekgidsen --> gids: Bommelerwaard, Land van Maas en Waal en Betuwe Tielerwaard

Kop van Veluwe



KENSCHETS

- Gradiënt van Veluwe (hoog, droog) via flank naar Randmeer (laag, nat)
- Haaks op deze gradiënt: afstromende beken en natuurverbindingen
- Voormalige Zuiderzeekust (enige zeelei in Gelderland) met historische stadjes als Hattem en Elburg
- Landgoederen op de Veluwe flank langs de Zuiderzeestraatweg

OPGAVEN & KANSEN GROENBLAUW RAAMWERK

1. Versterk de contrasten langs de gradiënt!

Versterk de contrasten tussen de landschapstypen van de gradiënt: het besloten bos, de halfopen flank en de open polders en Randmeren. Zet hiertoe natuur, landgoederen, beekdalen en +10% landschapselementen op agrarische gronden in om onderscheid te maken. Onderdeel hiervan is het waarborgen en zo mogelijk terug te brengen van de vele groene landschapselementen. Bewaak de openheid in de ‘natte en lage’ open landschappen.

2. Bouw de landgoederenzone uit

De ooit zo rijke landgoederenzone langs de Zuiderzeestraatweg is dunbezaaid. Benut het landgoedkarakter als ontwerpprincipie voor nieuwe functies. Zet deze recreatieve landgoedtypologie in voor ontwikkelingen die in dit gebied spelen, met name de (vraag naar nieuwe) recreatieparken. Deze typologie betekent ontwikkelingen met robuuste groenblauwe structuren, een bescheiden mate van bebouwing (hoofd- en bijgebouwen) en een dooradering van zichtlijnen en publiek toegankelijke recreatieve paden.

3. Maak groene landschapswiggen tussen de kernen op de flank

Met name de structurerende Zuiderzeestraatweg dreigt zich te ontwikkelen naar een continue verstedelijkend lint. Zorg actief voor het open houden van landschappelijke tussengebieden tussen de kernen op de flank door deze te bestempelen en in te richten als groene wiggen, haaks op de straatweg.

Koppel deze wiggen aan beken, waterlopen en aan natuurontwikkeling voor de gradiënt hoog-laag. Behoud en versterk de doorzichten.

4. Geef zorgvuldig vorm aan recreatie op de Veluwe

Met name aan de randen van de Veluwe en op de flank is een hoge recreatiedruk. Houdt hierbij rekening met de Recreatiezonering Veluwe en de landschappelijke kwaliteiten op het gebied van ruimte, landschap en erfgoed. Maak archeologie van het Veluwemassief (o.a. grafheuvels en celtic fields) beleefbaar en verbind met recreatieve en ecologische opgaven.

5. Recreatieve betekenis van de Randmeren

Zet in op kwaliteitsimpuls van bestaande en nieuw te ontwikkelen recreatiegebieden aan de Randmeerkust. Bezie deze recreatiegebieden waar mogelijk als onderdeel van de bij punt 2 genoemde landgoederenzone. Versterk de eigen identiteit van hanzestadje Elburg in relatie tot het water en omgeving. Zorg voor een recreatieve zonering van het water om natuurwaarden naast intensievere recreatievormen mogelijk te maken.

6. Herstel de blauwe motor onder de Veluwe

De Veluwe bevat één van de grootste zoetwatervoorraden van Nederland. Om de toevoer van water vanuit deze voorraad in de toekomst te kunnen waarborgen, is het van belang de natuurlijke sponsfunctie van de Veluwe te herstellen. Verminder afstroom en verdamping door watergangen te verontdiepen of dempen en meer gemengd loofbos en moerassige gebieden (vennen, natte heide, natte beekdalen) te ontwikkelen.

Disclaimer

Deze opgaven en kansen zijn opgesteld vanuit het oogpunt van behoud en herstel van het watersysteem, natuur- en landschap en erfgoed. Bij toepassing in de praktijk zal veelal een afweging met andere belangen en aspecten aan de orde zijn. Voor meer informatie en een uitgebreidere beschrijving van kansen en opgaven, zie www.gelderland.nl/streekgidsen --> gids: Randmeerkust, Veluwe

Stedendriehoek



KENSCHETS

- Gradiënt van Veluwe (hoog, droog) via flank naar IJssel (laag, nat) en achterhoek met haakse (spreng)beken
- Op de flanken veelal een aantrekkelijk en afwisselend agrarisch mozaïeklandschap met veel beplanting, landgoederen en historische relictten
- Tussen IJssel en hogere flank liggen lager gelegen broeklanden met weteringen

OPGAVEN & KANSEN GROENBLAUW RAAMWERK

1. Robuuste groenblauwe dooradering Stedendriehoek

De Stedendriehoek regio is een transformatiegebied met verstedelijking en een landbouwtransitie. Dit vraagt om een robuuste groenblauwe dooradering, waar natuur, landgoederen, sprengbeken, beekdalen, waterberging in de bodem en +10% landschapselementen op agrarische gronden onderdeel van uitmaken. Onderdeel hiervan is het waarborgen en zo mogelijk terugbrengen van de vele groene landschapselementen. Oude broekontginningen (zoals polder Nijbroek), zijn heel geschikt voor waterberging en natuurontwikkeling.

2. Landschapspark Apeldoorn-Deventer-Zutphen

De stedendriehoek Apeldoorn-Deventer-Zutphen zelf kent een grote stedelijke en recreatieve druk en vraagt om goede balans met het omliggend landschap. Maak hiertoe een gebiedsgericht project met als doel een landschapspark. Hierbinnen liggen de stedelijke rivierparken van Deventer en Zutphen, luw rivierpark Wilpse en Voorster Klei, landgoederen en bossen als De Pol, Woudhuis, landgoederenkrans Twello, Beekberger Woud en Groot Bussloo en structuren als de Appensche Dijk en de radialen van Apeldoorn. Hierbinnen worden zaken als landschapsherstel, (verblijfs) recreatie, ecologie, landgoederenzone Zuid IJsselvallei, (agrarisch) erfgoed en water- en klimaatopgaven zoals de Barro-reservering met elkaar verweven als 'groeneblauwe long' en krachtige tegenhanger van de stedelijke druk.

3. Doorlopend Rivierklimaatpark in het winterbed IJssel

In het buitendijkse landschap is integraal riviermanagement van allergeen belang. Combineer hoogwaterveiligheid met passende functies voor de uiterwaarden buitendijks, zoals natuurontwikkeling en extensieve recreatie,

en functionele relaties binnendijks. Ook watererfgoed en de dijken zelf als recreatieve dragers zijn hierbij van belang. Onderdeel hiervan is het eerder genoemde landschapspark.

4. Maak groene landschapswiggen tussen de kernen op de flank

Zorg actief voor het open houden van landschappelijke tussengebieden tussen de kernen op de flank door deze te bestempelen en in te richten als groene wiggen, haaks op de Straatweg. Koppel deze wiggen aan (spreng)beken en waterlopen.

5. Geef zorgvuldig vorm aan recreatie op de Veluwe

Met name aan de randen van de Veluwe en op de flank is een hoge recreatiedruk. Houdt hierbij rekening met de Recreatiezonering Veluwe en de landschappelijke kwaliteiten op het gebied van ruimte, landschap en erfgoed. Maak archeologie van het Veluwemassief (o.a. grafheuvels en celtic fields) beleefbaar en verbind met recreatieve en ecologische opgaven

6. Herstel de blauwe motor onder de Veluwe

De Veluwe bevat één van de grootste zoetwatervoorraden van Nederland. Om de toevoer van water vanuit deze voorraad in de toekomst te kunnen waarborgen, is het van belang de natuurlijke sponsfunctie van de Veluwe te herstellen. Verminder afstroom en verdamping door watergangen te verontdiepen of dempen en meer gemengd loofbos en moerassige gebieden (vennen, natte heide, natte beekdalen) te ontwikkelen.

7. Voorkom stedelijke 'plak' langs de snelwegen

De A1 en A50 hebben aantrekkingskracht voor bedrijven en het opwekken van duurzame energie. Zorg voor een inpassing binnen het robuuste groenblauwe raamwerk voor de Stedendriehoek (zie 1.) en laat deze ontwikkelingen bijdragen aan de wegbeleving, waarbij zichtlijnen, snelwegpanorama's en groene wiggen geborgd blijven.

Disclaimer

Deze opgaven en kansen zijn opgesteld vanuit het oogpunt van behoud en herstel van het watersysteem, natuur- en landschap en erfgoed. Bij toepassing in de praktijk zal veelal een afweging met andere belangen en aspecten aan de orde zijn. Voor meer informatie en een uitgebreidere beschrijving van kansen en opgaven, zie www.gelderland.nl/streekgidsen --> gids: Veluwe, IJsselvallei

GMR Arnhem/Nijmegen

KENSCHETS

- Groene Metropoolregio (GMR); een sterk verstedelijkt rivierengebied ingebed tussen de stuwwallen Veluwe, Rijk van Nijmegen en Montferland en de grote rivieren
- (Min of meer) open laaggelegen komgebieden contrasterend met fijnmazige oeverwallen en hoog uitstekende stuwwallen (de 'bergen van Gelderland')
- Limes, IJssellinie en landgoederenzone op flanken van de stuwwallen



OPGAVEN & KANSEN GROENBLAUW RAAMWERK

1. Doorlopend Rivierklimaatpark in het winterbed

Combineer in het buitendijkse landschap hoogwaterveiligheid met passende functies voor de uiterwaarden buitendijks, zoals natuurontwikkeling en extensieve recreatie, en functionele relaties binnendijks. Bouw hierbij voort op het gedachtegoed van het Rivierklimaatpark IJsselpoort. Ook watererfgoed, industrieel erfgoed (zoals steenfabrieken) en de dijken zelf als recreatieve dragers zijn hierbij van belang. Onderdeel hiervan zijn delen van het hierna genoemde landschapspark.

2. Lingezegen als 'landschapspark van water- en broeklanden'

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is dé verstedelijkte regio van Gelderland, inclusief kernen als Velp, Duiven, Westervoort, Bemmelen, Elst, Huissen, Beuningen, Wijchen. Het landschap is op haar beurt een belangrijke vestigingsfactor. De grote stedelijke en recreatieve druk vraagt om goede balans met het omliggend landschap en bestaand erfgoed. Dit, door het behouden en versterken van kwalitatieve groene open(bare) ruimtes rond en in de steden. Breid hiertoe Park Lingezegen uit tot een 'landschapspark van water- en broeklanden', van flank tot flank (Veluwe tot Rijk van Nijmegen), dienend voor de hele metropoolregio. Hierbinnen vallen groene wiggen tussen de kernen, waterbergingsgebieden en een multifunctioneel landelijk gebied met recreatieve uitloopte. Volg hierbij de adviezen uit het 'Groenblauwe raamwerk metropoolregio Arnhem-Nijmegen (2022)'. Neem dit tevens als aanleiding om stads- en dorpsranden landschappelijk goed

in te passen. Maak het rijke (militaire) erfgoed zichtbaar en ontsluit deze: Limes, Mauritslinie, IJssellinie, etc. Hier liggen kansen op het gebied van toerisme en beleving, het versterken van de samenhang en het dienen als inspiratiebron bij nabijgelegen ontwikkelingen.

3. Koester de landgoederenzones op de flanken

Continueer en versterk de rijke uitstraling van stuwwalflanken Gelders Arcadië en Rijk van Nijmegen in relatie tot verstedelijking en recreatief gebruik vanuit de stad. Koester de landgoederen, geef overgangen en randen goed vorm en benadruk reliëf, bestaande panorama's en zichtlijnen. Zet in op publiek toegankelijke landgoederen met grote mate aan groen. Benut de landgoederenzone Gelders Arcadië (van Renkum tot Dieren) als leidend principe bij ontwikkeling van het groenblauw raamwerk langs de flank.

4. Geef zorgvuldig vorm aan recreatie op de Veluwe

Met name aan de randen van de Veluwe en op de flank is een hoge recreatiedruk. Houdt hierbij rekening met de Recreatiezonering Veluwe en de landschappelijke kwaliteiten op het gebied van ruimte, landschap en erfgoed. Maak archeologie van het Veluwemassief (o.a. grafheuvels en celtic fields) beleefbaar en verbind met recreatieve en ecologische opgaven

5. Voorkom stedelijke 'plak' langs de snelwegen

De snelwegen (A12, A15, A50, A73, A325 en A50) hebben aantrekkingskracht voor bedrijven, woningbouw en het opwekken van duurzame energie. Zorg voor een inpassing binnen het robuuste groenblauwe raamwerk en laat deze ontwikkelingen bijdragen aan de wegbeleving, waarbij zichtlijnen, snelwegpanorama's en groene wiggen geborgd blijven.

Disclaimer

Deze opgaven en kansen zijn opgesteld vanuit het oogpunt van behoud en herstel van het watersysteem, natuur- en landschap en erfgoed. Bij toepassing in de praktijk zal veelal een afweging met andere belangen en aspecten aan de orde zijn. Voor meer informatie en een uitgebreidere beschrijving van kansen en opgaven, zie www.gelderland.nl/streekgidsen --> gids: Rijk van Nijmegen, Veluwe, Land van Maas en Waal, Liemers

Ermelo, Harderwijk en Zeewolde (EHZ)

KENSCHETS

- Gradiënt van Veluwe (hoog, droog) via flank naar Randmeer (laag, nat)
- Haaks op deze gradiënt: afstromende beken en natuurverbindingen
- Voormalige Zuiderzeekust (enige zeelei in Gelderland) met Hanzestad Harderwijk



OPGAVEN & KANSEN GROENBLAUW RAAMWERK

1. Versterk de contrasten langs de gradiënt!

Versterk de contrasten tussen de landschapstypen van de gradiënt: het besloten bos, de halfopen flank en de open polders en Randmeren. Zet hiertoe natuur, landgoederen, beekdalen en +10% landschapselementen op agrarische gronden in om onderscheid te maken. Onderdeel hiervan is het waarborgen en zo mogelijk terug te brengen van de vele groene landschapselementen. Bewaak de openheid in de 'natte en lage' open landschappen en draag bij aan de kwaliteitsverbetering van de sprengen en beken.

2. Regionaal landschapspark

De omgeving van Harderwijk-Ermelo-Putten vraagt om goede balans met het omliggend landschap. Creëer hier een gebiedsgericht project met als doel een regionaal landschapspark. Hierbinnen worden zaken als landschapsherstel, recreatie, ecologie, landbouw, energie erfgoed en water- en klimaatopgaven met elkaar verweven. Zet hierbij specifiek in op stevig beboste 'kapen' als dragers voor recreatieve ontwikkelingen (Horst, Nulde), versterk het landschapsmozaïek en de kleinschaligheid op de flanken, versterk de openheid van de polders ten westen van de Waterweg, draag bij aan het vernatten van het natuurlijke beekdalen (Groevenbeek/Volenbeek en Horstsche beek) en zorg voor aantrekkelijke recreatieve verbindingen. Zorg actief voor het open houden van landschappelijke tussengebieden tussen de kernen op de flank door deze te bestempelen en in te richten als groene wiggen

3. Geef zorgvuldig vorm aan recreatie op de Veluwe

Met name aan de randen van de Veluwe en op de flank is een hoge

recreatiedruk. Houdt hierbij rekening met de Recreatiezonering Veluwe en de landschappelijke kwaliteiten op het gebied van ruimte, landschap en erfgoed. Maak archeologie van het Veluwemassief beleefbaar en verbind met recreatieve en ecologische opgaven

4. Recreatieve betekenis van de Randmeren

Zet in op kwaliteitsimpuls van bestaande en nieuw te ontwikkelen recreatiegebieden aan de Randmeerkust. Hier liggen kansen om Randmeer en Veluwe recreatief te verbinden door routes te koppelen aan erfgoed, dat op haar beurt een leidend principe is bij de ontwikkeling van een groenblauw raamwerk. Bezie deze recreatiegebieden waar mogelijk als onderdeel van de bij punt 2 genoemde regionale landschapspark. Zorg voor een recreatieve zonering van het water om natuurwaarden naast intensievere recreatievormen mogelijk te maken. Versterk de eigen identiteit van hanzestad Harderwijk in relatie met het water en de omgeving.

5. Herstel de blauwe motor onder de Veluwe

De Veluwe bevat één van de grootste zoetwatervoorraden van Nederland. Om de toevoer van water vanuit deze voorraad in de toekomst te kunnen waarborgen, is het van belang de natuurlijke sponsfunctie van de Veluwe te herstellen. Verminder afstroom en verdamping door watergangen te verontdiepen of dempen en meer gemengd loofbos en moerassige gebieden (vennen, natte heide, natte beekdalen) te ontwikkelen.

6. Geef zorgvuldig vorm aan recreatie op de Veluwe

Met name aan de randen van de Veluwe en op de flank is een hoge recreatiedruk. Houdt hierbij rekening met de Recreatiezonering Veluwe en de landschappelijke kwaliteiten op het gebied van ruimte, landschap en erfgoed. Maak archeologie van het Veluwemassief (o.a. grafheuvels en celtic fields) beleefbaar en verbind met recreatieve en ecologische opgaven.

Disclaimer

Deze opgaven en kansen zijn opgesteld vanuit het oogpunt van behoud en herstel van het watersysteem, natuur- en landschap en erfgoed. Bij toepassing in de praktijk zal veelal een afweging met andere belangen en aspecten aan de orde zijn. Voor meer informatie en een uitgebreidere beschrijving van kansen en opgaven, zie www.gelderland.nl/streekgidsen --> gids: Randmeerkust, Veluwe